

ANOTÁCIE K VYDANÝM PUBLIKÁCIÁM OECD

OBSAH

Pohľad na podnikanie 2016	
Pohľad na spoločnosť 2016: Sociálne ukazovatele OECD	
Výhľad pre oblasť vzdelávania 2016	...str. 2
Výhľad pre medzinárodnú migráciu 2016	
Strednodobý výhľad IEA na globálnych trhoch s obnoviteľnými zdrojmi energie s výhľadom do roku 2021	...str. 3
Strednodobý výhľad IEA na trhu s plynom	
Perspektívy energetických technológií	...str. 4
Globálne investície v energetike	
Emisie CO2 zo spaľovania paliva	
Správa o energetickej efektívnosti	...str. 5
Špeciálna Správa WEO 2016 o prepojení znečistenia ovzdušia so sektorom energetiky	
Energetický výhľad Mexika	...str. 6
Vesmír a inovácie	
Inovácie vo vzdelávaní a vzdelávanie pre inovácie	
Vedenie škôl pre výučbu: výsledky programu TALIS 2013	...str. 7
Desať otázok pre učiteľov matematiky (PISA)	
Spájanie ľudí s prácou: prípad Slovinska	...str. 8
Ekonomický výhľad pre Latinskú Ameriku 2017	
Riešenie sporov štát verzus štát a interpretácia investičných dohôd	
Rozšírená zodpovednosť výrobcov: Aktualizované usmernenie pre účinné hospodárenie s odpadom	...str. 9
Inovácie, poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť v Turecku	
OECD Prehľad zdravotníckych systémov: Lotyšsko 2016	...str. 10
Náklady spojené so znečistením ovzdušia v Afrike	
Prognózy dopytu letísk pre dlhodobé plánovanie	...str. 11
Riadenie územného plánovania v Poľsku: Prípad Łódź	
Tvorenie účinného vzdelávania pre rozvoj (PISA)	...str. 12

vydanie: 24
ročník: 6

1. september 2016 – 31. október 2016

Na úvod ...

Stála misia Slovenskej republiky pri Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) si Vás dovoľuje informovať o vybraných, pre SR relevantných publikáciách, ktoré vydala OECD a jej pridružené agentúry (IEA, NEA a ITF) v mesiacoch september a október 2016.

Objednanie publikácií je možné prostredníctvom webových stránok OECD, IEA, NEA a ITF*. Zamestnanci ústredných orgánov štátnej správy a ich pridružených inštitúcií s prístupom do interného komunikačného systému OECD (OLIS) majú možnosť priamo sťahovať elektronický formát všetkých publikácií.

Knižná podoba publikácií je dostupná v depozitnej knižnici OECD na Slovensku so sídlom v Centre vedecko-technických informácií Slovenskej republiky (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Pre viac informácií alebo spätnú väzbu kontaktujte prosím Stálu misiu SR pri OECD na oe.cd.paris@mzv.sk.

* viď linky do publikačných sekcií OECD a jednotlivých agentúr pod logami nižšie

OECD online bookshop
<http://www.oecdbookshop.org/>

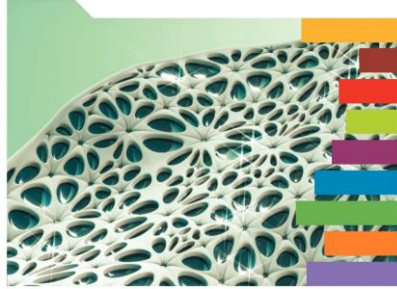
International Energy Agency
Secure Sustainable Together
<http://www.iea.org/publications/>

NEA
NUCLEAR ENERGY AGENCY
<http://www.oecd-nea.org/pub/>

International Transport Forum
<http://www.internationaltransportforum.org/pub/>

Entrepreneurship at a Glance
2016

Pohľad na podnikanie 2016

Entrepreneurship at a Glance 2016

Pokrízové zotavenie podnikateľských aktivít zostáva rôznorodé v rámci jednotlivých krajín, ale nové údaje preukazujú pozitívny posun, najmä v oblasti tvorby nových podnikov. Pohľad na podnikanie 2016 uvádza, že oživenie podnikateľských aktivít umožní zlepšiť hospodársky rast a poskytne dôležitý dlhotrvajúci rast produktivity, podľa vzťahu medzi mierou *start-upov* a rastom produktivity.

Správa uvádza, že oproti USA **pokrízový rast v Európe je viac závislý od malých a stredných podnikov (SMEs)** ako nástrojov hospodárskeho rastu. Správa OECD tiež potvrdzuje, že vo väčšine krajín existujú nedostatky v podnikaní žien, hoci aktuálne zistenia potvrdzujú väčšiu dôveru pri podnikaní žien než mužov.

„**Žiaden jednoduchý ukazovateľ nemôže adekvátne pokryť tak komplexnú tému ako je podnikanie**“, hovorí jeden z tvorcov tejto správy. Pri podnikaní je treba vziať do úvahy viaceré faktory – od podmienok na trhu až po regulačný rámec, kultúru spoločností a prístup k financiam.

http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/entrepreneurship-at-a-glance-2016_entrepreneur_aag-2016-en

Society at a Glance 2016
OECD SOCIAL INDICATORS

Pohľad na spoločnosť 2016: Sociálne ukazovatele OECD

Society at a Glance 2016: OECD Social Indicators

OECD vydalo v poradí ôsme vydanie publikácie Pohľad na spoločnosť 2016. Tento dvojročný prehľad sociálnych ukazovateľov sa zaoberá rastúcim dopytom po **kvantitatívnych dôkazoch spoločenského blahobytu a jeho trendoch**. Aktualizuje ukazovatele obsiahnuté v predchádzajúcich vydaniach vydaných od roku 2001 a zavádza niekoľko nových, v celkovom počte 25 ukazovateľov. Publikácia obsahuje údaje z 35 členských krajín OECD, údaje niektorých kľúčových partnerov (Brazília, Čína, India, Indonézia a Juhoafrická republika) a ostatných členských krajín skupiny G20 (Argentína, Ruská federácia a Saudská Arábia). **Špeciálna kapitola je venovaná dôležitosti ohrozenej skupiny mladých ľudí** označovaných ako

„**NEETs**“ (kategória osôb do 29 rokov aktuálne bez zamestnania, ako aj mimo vzdelávania a prípravy na povolanie) a možnostiam pomoci nezamestnanej a nezaangažovanej mládeže. Obsahom publikácie je aj usmernenie pre čitateľov k porozumeniu štruktúry sociálnych ukazovateľov OECD. Všetky ukazovatele sú v štruktúrovanej podobe dostupné *on-line* na OECD iLibrary.

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/society-at-a-glance-2016_9789264261488-en

Education at a Glance 2016
OECD INDICATORS

Výhľad pre oblasť vzdelávania 2016

Education at a Glance 2016

Výhľad OECD pre oblasť vzdelávania 2016 je zatiaľ najpodrobnejším zdrojom informácií o stave vzdelávania vo svete. Obsahuje informácie o **výstupoch vzdelávacích inštitúcií, účinkoch vzdelávania v jednotlivých krajinách, finančných a ľudských zdrojoch investovaných do vzdelávania, prístupe, účasti a pokroku vo vzdelávaní a vzdelávacom prostredí a o organizácii škôl**. Publikácia zavádza nový ukazovateľ miery ukončenia vysokoškolského vzdelávania a ďalší ukazovateľ týkajúci sa vedenia škôl. Publikácia obsahuje tiež analýzy a údaje o **mzdách učiteľov, počte absolventov, výdavkoch na vzdelávanie, počte zapísaných žiakov, mladých ľudí, ktorí sú aktuálne bez zamestnania, ako aj mimo vzdelávania a prípravy na povolanie, počte žiakov v triede**

a o počte vyučovacích hodín. Publikácia sa zaoberá aj rodovou nerovnováhou vo vzdelávaní

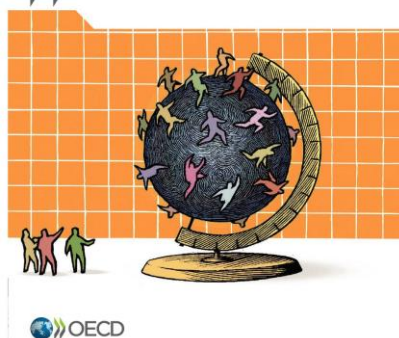

a **profilom študentov, ktorí navštevujú alebo absolvovali odborné vzdelávanie**. Správa obsahuje údaje o všetkých 35 členských krajinách OECD a viacerých partnerských krajinách (Argentína, Brazília, Čína, Kolumbia, Kostarika, India, Indonézia, Litva, Ruská federácia, Saudská Arábia a Juhoafrická republika), viac ako 125 grafov a 145 tabuliek. Ďalšie údaje sú k dispozícii v databáze štatistík vzdelávania OECD.

http://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2016_eag-2016-en

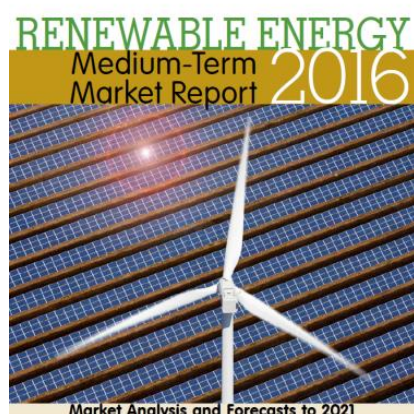
Výhľad pre medzinárodnú migráciu 2016 *International Migration Outlook 2016*

Štyridsiate vydanie Výhľadu OECD pre medzinárodnú migráciu analyzuje nedávny vývoj v oblasti migračných pohybov v súvislosti s utečeneckou krízou a politik v krajinách OECD a vybraných nečlenských štátoch OECD, a rozoberá sociálne postavenie nových imigrantov na trhu práce v krajinách OECD. Predbežné štatistiky konštatujú, že celková imigrácia do krajín OECD v roku 2015 dosiahla 4,8 milióna osôb, z toho 1,65 milióna osôb požiadalo o azyl. Zamestnanosť migrantov bola v priemere 60% a v niektorých krajinách s výrazne starnúcou populáciou boli pracovní migranti zdrojom hospodárskej udržateľnosti.

Správa obsahuje dve špeciálne kapitoly: „**Ekonomický vplyv migrácie: Prečo záleží na miestnej úrovni**“ a „**Medzinárodná migrácia vyvolaná environmentálnymi a geopolitickými šokmi: Ako môžu krajiny OECD reagovať?**“, ako aj poznámky k jednotlivým krajinám a štatistickú prílohu.

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2016_migr_outlook-2016-en

Strednodobý výhľad IEA na globálnych trhoch s obnoviteľnými zdrojmi energie s výhľadom do roku 2021

Medium-Term Renewable Energy Market Report 2015 – Market Analysis and Forecasts to 2021

S podporou politik zameraných na zlepšenie energetickej bezpečnosti a udržateľnosti, sa podľa tohtoročnej Správy o strednodobom výhľade na globálnych trhoch s obnoviteľnými zdrojmi energie (OZE) s výhľadom do r. 2021 (MTRMR 2016) výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov v priebehu roka 2015 zaznamenala doteraz najväčšie hodnoty (153 GW), čo predstavuje takmer 50% čistého prírastku svetového výkonu v odvetví produkcie elektrickej energie. Spomedzi OZE rekordy vo výrobe elektriny zaznamenala (*onshore*) veterná energia (63 GW) a solárna fotovoltaika (49 GW). Správa detailne analyzuje jednotlivé **druhy OZE z hľadiska ich podielu na výrobe elektriny, tepla a v dopravnom sektore, vrátane vyhládok ich vývoja v nasledujúcich piatich rokoch, ktoré budú poznačené nižšími cenami fosílnych palív**. Správa porovnáva súčasné trendy využívania

politik OZE v rôznych regiónoch a krajinách. Vyhládok poukazujú na **klesajúce tendencie v nákladoch na veterné OZE a solárnu fotovoltaiku**. Správa zároveň hodnotí potenciálny vplyv zvýšených politických opatrení pre OZE v oblasti výroby elektrickej energie v rámci scenára, ktorého trajektória smeruje k udržateľnému a bezpečnému energetickému systému.

<http://www.iea.org/bookshop/734-Medium-Term Renewable Energy Market Report 2016>

Strednodobý výhľad IEA na trhu s plynom (Medium-Term Gas Market Report)

Tohtoročné vydanie Strednodobého výhľadu na trhu s plynom na nasledujúce päťročné obdobie (s výhľadom do roku 2021) je poznačené celosvetovým spomalením dopytu v dôsledku znížených cien plynu. Za spomalenie dopytu v USA sa podpíše stagnácia spotreby plynu v sektore elektroenergetiky, v Európe sa očakáva, že sa dopyt v nasledujúcom období bude stabilizovať. Čínsky dopyt sa z prepadu zotaví a v Indii opäť porastie. Otrasy dopyt sa zotavuje po výraznej stagnácii z roku 2014. Od roku 2012 dopyt po plyne medziročne narastal len o 1%, pričom priemer nárastu dopytu za posledné desaťročie bol 2,2%. Tohtoročná Správa odhaduje, že do roku 2021 dopyt dosiahne kumulatívnych 3,9 tcm, čo predstavuje medziročný nárast medzi rokmi 2015-2021 o 340 bcm. Čo sa produkcie v USA týka, IEA odhaduje, že medzi rokmi 2015-2021 porastie o viac než 100 bcm, čo predstavuje 1/3 svetovej medziročnej produkcie. Európsky trh zažíva rozvoj konkurencie v oblasti produkcie plynu, kde zápasia producenti z Ruska a Kaspického regiónu. Slabý dopyt v Európe a spomalený rast spotreby v Číne predpovedajú vývoj produkcie Rusku a Kaspickému regiónu. **Hojné dodávky skvapalneného zemného plynu (LNG) taktiež prispievajú k silnej konkurencii medzi výrobcami. Možnosti splyňovania umožňujú Európe i Číne vyberať medzi dvoma typmi plynu v závislosti od výhodnejších cien.** V Európe svetová bilancia v plyne spôsobuje zmeny v prevádzkovom prostredí Gazpromu. Nadmerné dodávky LNG na svetových trhoch povedú k tvrdej konkurencii, nehovoriac o flexibilných dodávkach z USA a Kataru snažiacich sa o európskych zákazníkov. Uplynulých 12 mesiacov prinieslo náznaky, že Gazprom smeruje k pružnejšiemu marketingovému prístupu. Ak chce Gazprom naplniť svoje strategické ciele a udržať si svoj podiel na európskom trhu, bude musieť zaviesť konkurenčnejší cenový mechanizmus než v minulosti.

<http://www.iea.org/bookshop/721-Medium-Term Gas Market Report 2016>

Perspektívy energetických technológií Energy Technology Perspectives

Dohoda z minuloročnej konferencie OSN o zmene klímy COP21 prináša historický bod zvrátenia dôsledkov globálneho otepľovania našej planéty, na ktorom sa výrazne podpísal aj sektor energetiky. Zvrátenie súčasných tendencií si vyžaduje zmenu v trendoch globálneho energetického systému s ambicióznymi cieľmi a rýchlymi, radikálnymi a účinnými politickými opatreniami znižovať emisie uhlíka. Tohtoročné vydanie Správy hodnotí **zavádzanie technologických pokrokov v jednotlivých sektoroch energetiky a analyzuje ich potenciál smerom k splneniu záväzkov z COP21.** Dokonca aj v súčasnej dobe nízkych cien fosílnych palív by mala byť politická vôľa podporovať nízkouhlíkové technológie, čím by sa mobilizoval urýchlený výskum a vývoj v nich, ich demonštračných činností a zavádzaní (RDD&D). Kľúčovou analýzou tohtoročnej Správy (ETP 2016) je **analýza potenciálu nákladovo efektívnych a energeticky udržateľných príležitostí v mestách.** Mestá sú v centre dekarbonizačného úsilia.

S viac ako polovicou svetovej populácie a 80% svetového HDP (2013), mestá tvoria zhruba dve tretiny dopytu primárnych energií a 70% celkových emisií CO₂ spojených so spotrebou energie. Energetická a uhlíková stopa sa v mestách bude zvyšovať s rastúcou urbanizáciou a ekonomickou aktivitou obyvateľov miest. Do roku 2050 mestské obyvateľstvo vzrastie na dve tretiny svetovej populácie a podiel miest na svetovom HDP bude okolo 85%.

<http://www.iea.org/bookshop/719-Energy Technology Perspectives 2016>

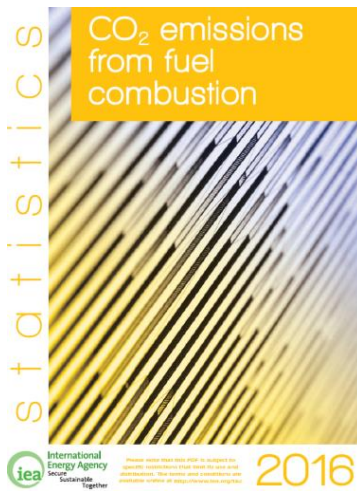
Globálne investície v energetike *World Energy Investment*

Publikácia zameraná na monitoring a implikácie investičných tokov v energetickom sektore je prvou z tejto série a IEA ju plánuje vydávať na ročnej báze. IEA v nej konštatuje, že **hlavné výzvy pre investorov v energetike sú vplyv makroekonomických a štrukturálnych zmien na dopyt po energiách, technologické napredovanie sektora, zvyšujúca sa konkurencia palív a klesajúce ceny energií.**

Analyzovaný rok 2015 priniesol nižšie objemy globálnych investícií, predovšetkým na trhu fosílnych palív, pričom stúpala podiel investícií do obnoviteľných zdrojov (OZE) a energetickej efektívnosti (+6%). Investíciám do „upstreamu“ dominovali národné ropné spoločnosti (44%), zatiaľ čo investície do budovania LNG terminálov po dosiahnutí vrcholu v roku 2014 majú klesajúci charakter. Podiel investícií do výstavby elektrární spaľujúcich uhlie dosiahol v Ázii až 85%, kým v Severnej

Amerike a Blízkom východe dominovali investície do plynových elektrární. V globálnom meradle expandovali investície do rozvoja elektrizačnej sústavy – využívanie batérií na uskladňovanie elektrickej energie a do budovania infraštruktúry. Vo výstavbe jadrových elektrární má aj naďalej (aj z hľadiska investícií) popredné miesto Čína. Novým trendom sú aj biznis modely, ktoré sú vedené investíciami zo strany spotrebiteľa – investície v sektore (hlavne OZE) neenergetickými spoločnosťami. Významným posunom je aj redukcia intenzity vyprodukovaných emisií skleníkových plynov o 20% novými elektrárnami oproti referenčnému roku 2010.

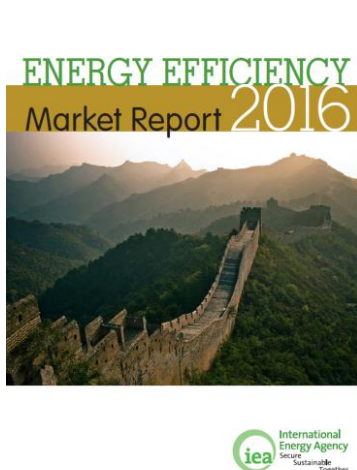
http://www.iea.org/bookshop/731-World_Energy_Investment_2016

Emisie CO₂ zo spaľovania paliva *(CO₂ Emissions from Fuel Combustion)*

Tohtoročná edícia štatistickej ročenky poskytuje kompletnú analýzu emisií vznikajúcich zo spotreby energií. Predmetná ročenka sa stala základným nástrojom pre analytikov a tvorcov politik na mnohých medzinárodných fórach, najmä na Konferencii zmluvných strán OSN o zmene klímy. Údaje sledujú **vývoj emisií CO₂ od roku 1971 do roku 2014 v 150 krajinách a regiónoch a sú rozdelené podľa sektorov a podľa paliva.** Emisie boli vypočítané podľa databázy IEA, prepočty vychádzajú z metodiky pre emisné faktory v usmernení IPCC z roku 2006 (národné inventáre skleníkových plynov).

http://www.iea.org/bookshop/729-CO2_Emissions_from_Fuel_Combustion

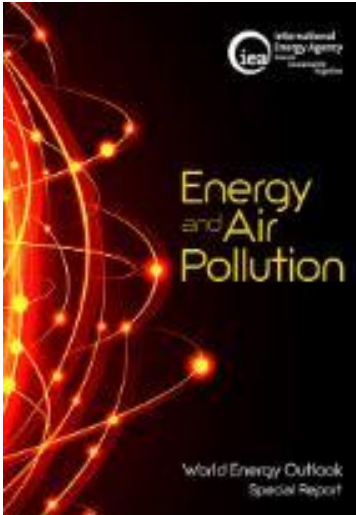

Správa o energetickej efektívnosti *Energy Efficiency Market Report*

Tohtoročná Správa hodnotí pokrok v rozvoji energetickej efektívnosti vo svete za uplynulý rok a podrobnejšie sa zameriava na úlohu energetickej efektívnosti v globálnej energetickej transformácii a posledný vývoj v Číne a ďalších rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomikách. **K najväčšiemu pokroku v sledovanom období došlo v opatreniach týkajúcich sa budov, naopak najväčší priestor na zlepšenie je v prípade nákladnej dopravy a priemyselného sektora.** Pre sledovanie ďalšieho pokroku v energetickej efektívnosti na základe záväzných nástrojov politiky a opatrení bol v rámci tohtoročného vydania správy vytvorený nový ukazovateľ, tzv. index vývoja politik v oblasti energetickej efektívnosti (*Efficiency Policy Progress Index*). Prínosom energetickej účinnosti je zároveň obmedzenie produkcie emisií CO₂ a pre splnenie všetkých klimatických cieľov do roku 2040 by podľa IEA mala byť prostredníctvom

energetickej účinnosti obmedzená 1/3 všetkých emisií CO₂. Zo Správy tiež vyplýva, že v roku 2015 došlo k zvýšeniu investícií do energetickej účinnosti o 6% (najviac v sektore budov). Samostatnou kapitolou správy je analýza energetickej účinnosti v Číne, ktorá sa začala zvyšovať od roku 2006 a prispela k významnej úspore spotreby uhlia (350 mil. ton v roku 2014). Hoci energetická účinnosť významne prispela k zníženiu energetickej náročnosti (o 1,8%, čo predstavuje trojnásobný pokles za posledných 10 rokov), podľa IEA nie je tento vývoj dostatočný na dosiahnutie klimatických cieľov (zníženie energetickej náročnosti by malo byť aspoň o 2,6%).

http://www.iea.org/bookshop/732-Energy_Efficiency_Market_Report_2016

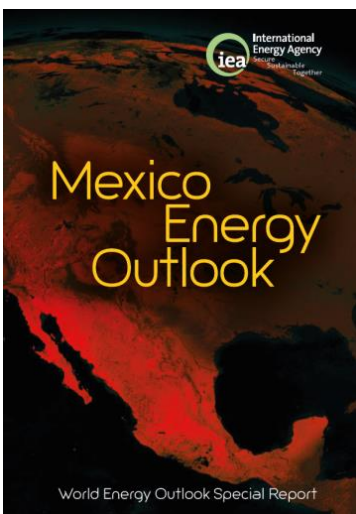
Špeciálna Správa publikácie Svetový energetický výhľad 2016 o prepojení znečistenia ovzdušia so sektorom energetiky

World Energy Outlook Special Report 2016: Energy and Air Pollution

Tohtoročná Špeciálna správa WEO 2016 prináša prvú podrobnú analýzu IEA zameranú na znečistenie ovzdušia, ktoré je z veľkej časti spôsobené emisiami z energetického sektora (predovšetkým neefektívnym spaľovaním). Energetický sektor by preto mal podľa IEA ku problematike znečistenia ovzdušia významne prispieť. Správa na základe najnovších dát identifikuje hlavné trendy vrátane globálneho výhľadu vývoja znečistenia ovzdušia vo vzťahu k energetickému sektoru a podrobnejšie popisuje situáciu v kľúčových krajinách a regiónoch (USA, Mexiko, EÚ, Čína, India, juhovýchodná Ázia, Afrika). **Do roku 2040 IEA predpokladá trend postupného znižovania celkových globálnych emisií látok najviac znečisťujúcich ovzdušie.** Zatiaľ čo v krajinách OECD bude aj naďalej pokračovať pokles emisií hlavných znečisťujúcich látok a tiež v Číne sa problematika znižovania emisií stáva dlhodobým trendom, **v Indii**

a Subsaharskej Afrike naopak dôjde k zhoršeniu kvality ovzdušia. Správa preto odporúča nákladovo efektívnu stratégiu založenú na existujúcich technológiách a osvedčených politických nástrojoch (stanovenie ambiciózných dlhodobých cieľov kvality ovzdušia, zavedenie opatrení v energetickom sektore k zlepšeniu stavu ovzdušia, zabezpečenie efektívneho sledovania, presadzovania, hodnotenia a komunikácie), ktorá by mohla prispieť k zníženiu emisií až o 1/2 v porovnaní s predpokladaným vývojom. Táto **stratégia by vyžadovala dodatočné investície vo výške 2,3 biliónov USD na pokročilé technológie pre kontrolu znečistenia ovzdušia a 2,5 biliónov USD na urýchlenie transformácie energetického sektora** (do r. 2040).

<http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/weo-2016-special-report-energy-and-air-pollution.html>

Energetický výhľad Mexika (Mexico Energy Outlook)

Správa o energetickom výhľade Mexika je špeciálnou kapitolou tohtoročného vydania Svetového energetického výhľadu a hodnotí vplyv nedávnych obsahových reforiem krajiny na sektor energetiky. Práve tieto reformy napomohli Mexiku splniť podmienky potrebné pre vstup do IEA, ktorý by mal oficiálne byť vyhlásený koncom roka 2017. Správa sa orientuje aj na analýzu zväčšujúcej sa integrácie Mexického energetického trhu s trhom Severnej Ameriky. Reformy, ktoré energetický sektor Mexika podstupoval od r. 2013 boli skomplikované nízkymi medzinárodnými cenami ropy (Mexiko je čistý vývozca ropy), ale po nedávnej konsolidácii týchto cien už možno badať známky zvyšujúcej sa ziskovosti. Dovoz zemného plynu z USA vytvára konkurenciu, avšak podľa IEA analýzy, domáca produkcia (vrátane nekonvenčného plynu) by mala do roku 2040 dosiahnuť 60 bcm. Dopyt po energiách v Mexiku vzrástol o štvrtinu a spotreba elektriny o polovicu (od roku 2000), ale spotreba energie na hlavu je stále nižšia než 40% priemeru krajín OECD, naznačujúc potenciál pre ďalšie zvyšovanie.

<https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/mexico-energy-outlook.html>

Space and Innovation

Vesmír a inovácie
Space and Innovation

Vesmírny sektor sa vyznačuje špičkovými technológiami („high-tech“), a to ako vo vnútri, tak zvonka vesmírneho priestoru. „Nový priestor“, malé satelity pre všetkých, vesmírny turizmus reprezentujú len niektoré z najaktuálnejších výziev. Jedným zo zvláštnych faktorov je vývoj vesmírnych aplikácií priťahujúcich nových vládnych a komerčných účastníkov každej etapy hodnotových reťazcov vesmírneho sektora (od satelitov a výroby rakiet až po satelitné služby).

Dostupnosť pozícií satelitov, navigácií a signálov, telekomunikačných spojení v izolovaných lokalitách a na mobilných platformách (smartfóny, lode na mori, lietadlá) a rastúci prístup k satelitnému zobrazeniu

kombinovaný s vývojom v miniaturizácii, či počítačovej sile procesorov vedú k novým produktom a službám, keďže podnikatelia vytvárajú nové podnikanie na základe satelitných signálov a dát.

Publikácia sa zaoberá novými trendmi vo vesmírnych inováciách, mapuje tieto inovácie a uvádza odpovede tvorcov politik na stimuláciu týchto vesmírnych inovácií. Ide o prehľad nástrojov tvorcov politik na podporu vesmírnych inovácií, účasť v aktivitách hodnotových reťazcov vesmírneho sektora, ako aj transfer technológií v danej oblasti.

http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/space-and-innovation_9789264264014-en

Education Innovation and Research
**Innovating Education
and Educating for Innovation**
THE POWER OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND
SKILLS

Inovácie vo vzdelávaní a vzdelávanie pre inovácie: Sila digitálnych technológií a zručností

Innovating Education and Educating for Innovation: The Power of Digital Technologies and Skills

Inovačná stratégia OECD vyzýva všetky ekonomické sektory a sektory spoločnosti k inováciám za účelom zvýšenia produktivity, rastu a sociálneho blahobytu. **Vzdelávacie systémy sú kriticky dôležité pre inovácie vďaka rozvoju zručností, čo vedie k produkovaniu nových myšlienok a technológií.** Avšak vzhľadom na to, že digitálne technológie výrazným spôsobom menia spôsob akým pracujeme, komunikujeme a zabávame sa, vzdelanie nepodlieha rovnakému procesu inovácií riadených technológiami ako ostatné oblasti.

Publikácia slúžila ako podkladová správa k druhému **Svetovému summitu pre vzdelávanie a priemysel**, ktorý sa konal v dňoch 26. až 27. septembra 2016. Skúma dostupné údaje týkajúce sa inovácií vo vzdelaní, vplyv digitálnych technológií na výučbu a učenie sa, úlohu digitálnych zručností a úlohu vzdelávacieho priemyslu v procese inovácií. Správa poskytuje informácie o rozumnejších politikách pre inovácie vo vzdelaní.

http://www.oecd-ilibrary.org/education/innovating-education-and-educating-for-innovation_9789264265097-en

TALIS
School Leadership for Learning
INSIGHTS FROM TALIS 2013

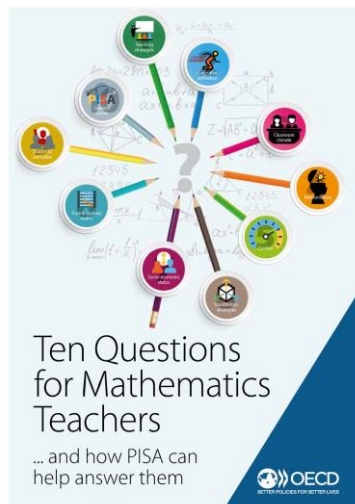
Vedenie škôl pre výučbu: výsledky programu TALIS 2013

School Leadership for Learning: Insights from TALIS 2013

Medzinárodný prieskum OECD – TALIS (*The OECD Teaching and Learning International Survey*) je najväčším medzinárodným prieskumom učiteľov a vedenia škôl. Využitím databázy TALIS skúma táto správa rôzne prístupy k vedeniu školy a vplyv vedenia školy na odborné pedagogické kolektívy a na vyučovacie prostredie v jednotlivých školách. **Publikácia rozoberá spôsoby, akými vedenie školy organizuje činnosť vzdelávacích organizácií na jednotlivých stupňoch vzdelávania.** Kategória inštruktívneho riadenia zahŕňa postupy obsahujúce plánovanie, ohodnotenie, koordinovanie a zlepšenie výučby a učenia sa žiakov. Kategória distribúcie riadiacich právomocí pri vedení školy skúma stupeň zapojenia pracovníkov, rodičov, opatrovateľov a žiakov do rozhodnutí školy. Nasledovné otázky sú analyzované v publikácii. **Aká je súvislosť**

medzi charakteristikami škôl, riadiacich pracovníkov a výkonom inštruktívneho a distribuovaného riadenia? Aké druhy vedenia sú obľúbené v jednotlivých krajinách? Aký je ich vplyv na vznik odborných pedagogických kolektívov a vytváranie pozitívneho vzdelávacieho prostredia? Skúmaním bolo preukázané, že spolupráca učiteľov je častejšia v školách so silným inštruktážnym vedením, avšak takáto spolupráca je podporovaná zo strany riaditeľov škôl len v dvoch tretinách prípadov. Je tu priestor pre zlepšenie, ktorý môže byť dosiahnutý prostredníctvom súhry politických opatrení a spolupráce pedagogickej verejnosti.

http://www.oecd-ilibrary.org/education/school-leadership-for-learning_9789264258341-en

Desať otázok pre učiteľov matematiky – a ako môže PISA pomôcť ich zodpovedaniu

Ten Questions for Mathematics Teachers... and How PISA Can Help Answer Them

Program pre medzinárodné hodnotenie študentov – PISA hodnotí celosvetovo každé tri roky žiakov vo veku 15 rokov, aby určil, ako dobre ich vzdelávací systém pripravil na život po ukončení povinnej školskej dochádzky. Tvorcovia vládnej politiky, novinári a vedeckí pracovníci skúmajú štúdiu za účelom zistiť, **ako najúspešnejšie vzdelávacie systémy zabezpečili najlepší výkon svojich študentov**, dbajúc pri tom na spravodlivý prístup ku kvalitnému vzdelaniu. Publikácia „Desať otázok pre učiteľov matematiky“ si kladie za **cieľ, aby sa pri vyvodzovaní kľúčových posolstiev nezabúdalo na učiteľov**, ktorí každodenne pripravujú svojich žiakov. Správa sa venuje témam ako: „Ako veľmi mám povzbudiť svojich žiakov k zodpovednosti za ich vlastné učenie sa matematiky?“ alebo „Ako učiteľ matematiky, aký dôležitý je môj vzťah k žiakom?“ Správa poskytuje učiteľom včasné a relevantné informácie a analýzy, ktoré im môžu pomôcť pri uvažovaní o svojich pedagogických postupoch a o tom, ako sa žiaci učia.

<http://www.oecd-ilibrary.org/content/book/9789264265387-en>

Spájanie ľudí s prácou: Trh práce, aktivačné politiky a znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v Slovinsku

Connecting People with Jobs: The Labour Market, Activation Policies and Disadvantaged Workers in Slovenia

Zlepšovanie príležitosti aktívnej účasti ľudí na trhu práce zvyšuje ich blahobyt. Tiež to napomáha krajinám vyrovnáť sa s rýchlym starnutím populácie tým, že vo väčšej miere mobilizujú potenciálne pracovné zdroje. Avšak nedostatočné ukotvenie niektorých skupín obyvateľstva na trhu práce odzrkadľuje množstvo prekážok pre samotnú zamestnanosť a vzostupnú pracovnú mobilitu. Táto publikácia, týkajúca sa Slovinska, je v poradí druhou zo série správ zaoberajúcich sa pozitívnym **vplyvom aktivačných politík na nárast účasti všetkých spoločenských skupín na trhu práce so zameraním sa na znevýhodnené skupiny**.

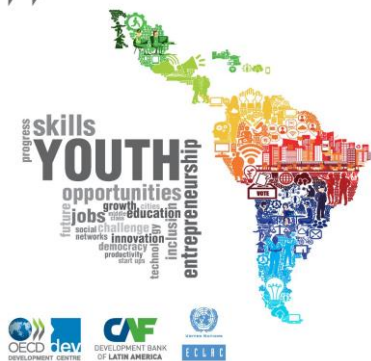
Publikácia konštatuje, že trh práce a aktivačné politiky sú v Slovinsku dobre rozvinuté. Svetová finančná kríza však zasiahla Slovinsko vo veľkej miere a odhalila niektoré štrukturálne nedostatky v systéme, ktoré prispeli k vysokej miere dlhodobej nezamestnanosti a nízkej miere zamestnanosti určitých skupín obyvateľstva. Publikácia sa preto zameriava na aktivačné politiky s **cieľom zlepšiť výsledky na trhu práce pre štyri skupiny: dlhodobo nezamestnaných, uchádzačov o zamestnanie s nízkou kvalifikáciou, osoby vo vyššom veku a zamestnancov, ktorí boli prepustení zo zamestnania alebo u ktorých je riziko straty práce**. OECD konštatovala existenciu priestoru pre zlepšenie politík prostredníctvom podpory neskoršieho odchodu do dôchodku a umožnenie úradom práce a súvisiacim inštitúciám lepšie pomôcť väčšiemu množstvu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie pri ich opätovnom návrate do zamestnania.

http://www.oecd-ilibrary.org/employment/connecting-people-with-jobs-the-labour-market-activation-policies-and-disadvantaged-workers-in-slovenia_9789264265349-en

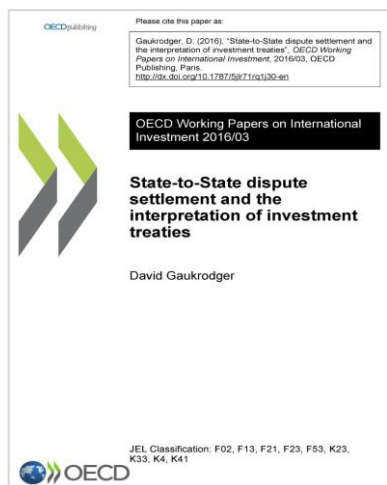
Ekonomický výhľad pre Latinskú Ameriku 2017

Latin American Economic Outlook 2017

Ekonomický výhľad OECD pre Latinskú Ameriku 2017 je **zameraný na mládež, zručnosti a podnikanie**. Budúcnosť Latinskej Ameriky stojí a padá na jej mladých obyvateľoch. Publikácia určuje možné stratégie a politické opatrenia na pomoc Latinskej Amerike a Karibskej oblasti oživiť ekonomický rast a sociálny pokrok. Zručnosti a podnikanie by mali umožniť mládeži vyvíjať znalostne intenzívnejšiu hospodársku činnosť, zvýšiť produktivitu regiónu a zmeniť jeho politiku úspešným prechodom z vzdelávacieho systému do sveta produktívnej práce a ovplyvniť tak okrem iného svoju vlastnú budúcnosť. Správa zdôrazňuje cenné skúsenosti a osvedčené postupy v týchto oblastiach a navrhuje stratégie, ktoré umožnia Latinskej Amerike konsolidovať dlhodobý rast pri súčasnom zabezpečení kontinuity v sociálnej oblasti.

http://www.oecd-ilibrary.org/development/latin-american-economic-outlook-2017_leo-2017-en

Riešenie sporov štát verzus štát a interpretácia investičných dohôd

State-to-State dispute settlement and the interpretation of investment treaties

Viaceré vlády vyjadrili svoje výhrady ohľadom neistoty týkajúcej sa nesúlady pri interpretácii dohôd v súvislosti s riešením sporov investor verzus štát. OECD zorganizovalo medzivládny investičný okrúhly stôl, ktorý zvažoval viaceré nástroje, ktoré môžu využívať vlády na zlepšenie interpretácie investičných dohôd a niektorí účastníci odporučili zväziť potenciálnu úlohu riešenia sporov štát verzus štát (SSDS).

Uvedená publikácia odpovedá na tento záujem. Jej prvá časť uvádza hrubú typológiu možných sťažností SSDS, ktoré by mohli byť najrelevantnejšie z pohľadu interpretácie, pre „čistú“ interpretáciu investičnej dohody. Analýza sa snaží získať definíciu investičných dohôd zo súdnych tribunálov SSDS, prípadne jej rozšírenia, či zúženia.

Záverová časť sa zaoberá spormi SSDS v zmysle investičných dohôd zaoberajúcich sa sťažnosťami interpretácie.

http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/finance-and-investment/state-to-state-dispute-settlement-and-the-interpretation-of-investment-treaties_5jlr71rq1j30-en#.WBdkddNAScw

Rozšírená zodpovednosť výrobcov: Aktualizované usmernenie pre účinné hospodárenie s odpadom

Extended Producer Responsibility: Updated Guidance for Efficient Waste Management

Táto publikácia je aktualizovanou verziou *Príručky usmernení pre vlády o rozšírenej zodpovednosti výrobcov* (EPR) z roku 2001, ktorá ponúkala široký prehľad o kľúčových otázkach, všeobecných úvahách a o možných prínosoch a nákladoch spojených so **zodpovednosťou výrobcov pri nakladaní s odpadom vyprodukovaným ich výrobkami** uvedenými na trh. Odvtedy boli vo väčšine členských krajín OECD prijaté **politiky** v oblasti EPR **na zlepšenie recyklácie a zníženie skládkovania**; rozsah výrobkov bol rozšírený v kľúčových oblastiach, ako sú **obaly, elektronika, batérie a vozidlá**; a schémy EPR sa rozšírili už aj v rozvíjajúcich sa ekonomikách v Ázii, Afrike a Južnej Amerike, čo uľahčilo zameranie na rozdielne politické kontexty v rozvíjajúcich sa krajinách. V svetle týchto zmien v širšom globálnom kontexte je tento aktualizovaný prehľad usmernení zameraný na niektoré výzvy v oblasti nového dizajnu, implementácie,

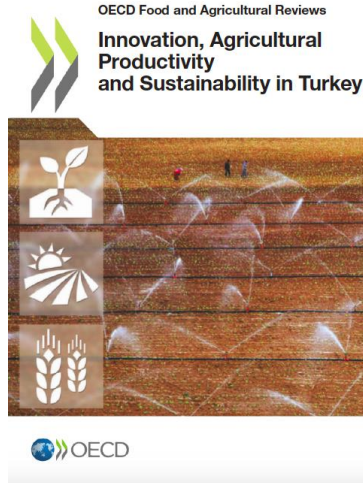

a príležitostí politik EPR. Publikácia zohľadňuje nedávne snahy jednotlivých vlád pre **lepšie ohodnotenie nákladov a environmentálnej výkonnosti** EPR, ako aj ich celkový vplyv na trh, a skúma niektoré špecifické otázky a problémy týkajúce sa rozvíjajúcich sa trhových hospodárstiev.

http://www.oecd-ilibrary.org/environment/extended-producer-responsibility_9789264256385-en.

Inovácie, poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť v Turecku

Innovation, Agricultural Productivity and Sustainability in Turkey

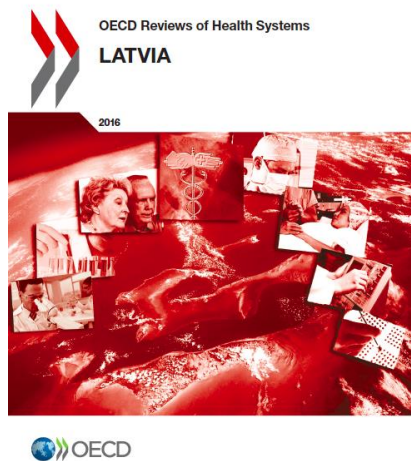
Rast produktivity v tureckom poľnohospodárskom sektore je v súčasnosti podporovaný lepšími technológiami, odrodami plodín a plemenami. Zlepšujúca sa tendencia sa však za posledných desať rokov spomalila, a rozdiely v produktivite medzi poľnohospodárstvom a ostatnými sektormi sú v Turecku stále značné. V záujme čeliť týmto výzvam, krajina bude potrebovať znížiť značné **nerovnosti v oblasti technológií a ľudských zdrojov medzi malými poľnohospodármi a obchodnými segmentmi** v poľnohospodárstve, ako aj zabezpečiť vyrovnanější regionálny rozvoj. V krajine sa vyžaduje aj podstatná štruktúrna úprava, a to nielen v poľnohospodárstve, ale v celom hospodárstve **s podporou rozsiahlych politických opatrení v oblasti práce, vzdelania, systémov sociálneho poistenia a pozemkovej reformy**. Napriek značnému úsiliu, ktoré bolo vyvinuté

v záujme podporiť národné inovačné systémy, ešte stále je čo vylepšovať z hľadiska kvality a vplyvu výskumu a vývoja.

http://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/innovation-agricultural-productivity-and-sustainability-in-turkey_9789264261198-en.

OECD Prehľad zdravotníckych systémov: Lotyšsko 2016

OECD Review of Health Systems: Latvia 2016

Zdravotnícky systém Lotyšska všestranne poskytuje efektívnu a účinnú zdravotnú starostlivosť obyvateľom krajiny v kontexte výrazne nižších zdrojov – a vyššími potrebami zdravotnej starostlivosti – než vo väčšine členských krajín OECD: Lotyšsko úspešne **konsolidovalo nemocničný sektor a posilnilo primárnu zdravotnú starostlivosť**. Priemerná dĺžka pobytu v nemocnici klesla približne o 15% v období od 2005 do 2013, a **všeobecní lekári musia v súčasnosti priebežne sledovať pacientov, ktorí požiadali o rýchlu zdravotnú pomoc, no neboli hospitalizovaní**. Zdravotnícke systémy v krajinách OECD sa majú čo učiť z týchto reforiem, ako aj od dlho fungujúcich foriem starostlivosti, akou je napríklad lotyšský "feldsher" – lekársky asistent. Napriek tomu však Lotyšsko čelí dôležitým výzvam pri zlepšovaní výkonnosti svojho zdravotníckeho systému: každý piaty Lotyš priznáva, že sa vzdal zdravotnej starostlivosti kvôli vysokým cenám; čakacie doby na kľúčové diagnostické a liečebné služby môžu byť veľmi dlhé; a zahrnutie základnej liečby do verejne financovaného balíčka

výhod stále nereflektuje najnovšie osvedčené postupy. Okrem toho lotyšský zdravotnícky systém zaostáva za mnohými inými krajinami OECD aj kvôli druhom údajov, ktoré sú využívané na systematické meranie, porovnávanie a vylepšovanie výkonnosti služieb, najmä u menších a lokálnych poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Cieľom tohto prehľadu je podporiť Lotyšsko pri ďalších reformách zdravotníckeho systému, a to pomocou medzinárodných osvedčených postupov.

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/oecd-reviews-of-health-systems-latvia-2016_9789264262782-en.

Náklady spojené so znečistením ovzdušia v Afrike

The Cost of Air Pollution in Africa

Tento pracovný dokument je prvým pokusom výpočtu nákladov spojených so znečistením ovzdušia v Afrike. Podrobnejšie, je to výpočet väčšej časti nákladov – najmä **nákladov súvisiacich s predčasnými úmrtiami spôsobenými znečistením ovzdušia**. Dokument vychádza zo základne **epidemiologických dôkazov** zhromaždených v štúdiu WHO "Globálna záťaž choroby" z roku 2013, a to v záujme podrobnejšie preskúmať jej výsledky pre zdravotné následky vyplývajúce zo znečistenia ovzdušia – v absolútnom vyjadrení a vzhľadom na iné vybrané hlavné rizikové faktory – na africké krajiny ale aj pre kontinent ako celok. Dokument taktiež vychádza z ekonomických analýz vypracovaných jeho autorom v nedávnej práci OECD na štatistickej hodnote života, kvôli získaniu výsledkov o ekonomických nákladoch vzniknutých zo zdravotných ťažkostí spôsobených znečisteným ovzduším. **V období od roku 1990 až po súčasnosť rástla miera úmrtnosti spôsobenej znečisteným ovzduším v Afrike ruka v ruke s nepretržitým rastom veľkosti**

mestských populácií v Afrike. Celková ročná miera úmrtnosti spôsobenej znečisťujúcimi látkami v ovzduší narástla na africkom kontinente od roku 1990 do roku 2013 o 36%, a to z približne 180 000 v roku 1990 na približne 250 000 v roku 2013. Pre Afriku sú odhadované hospodárske náklady vyplývajúce z predčasných úmrtí kvôli znečistenému ovzdušiu pre rok 2013 vyčíslené v dokumente na 215 miliárd USD.

http://www.oecd-ilibrary.org/development/the-cost-of-air-pollution-in-africa_51jqzq77x6f8-en

Prognózy dopytu letísk pre dlhodobé plánovanie

Airport Demand Forecasting for Long-Term Planning

Airport Demand
Forecasting for
Long-Term Planning

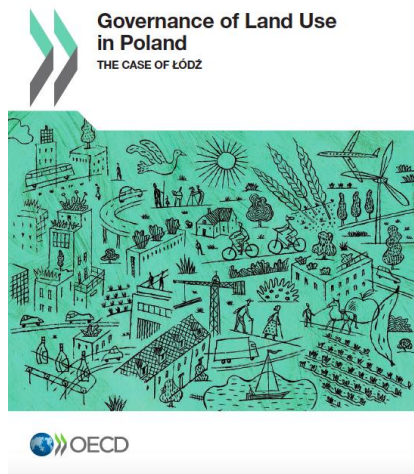
Rozhodnutia týkajúce sa **rozširovania kapacity letísk** sú často kontroverzné. **Environmentálne dopady** vplyvajú na to, že tieto rozhodnutia **podliehajú verejnej kontrole aj v prípadoch, keď sú financované súkromnými investormi**. Tam, kde sú investované verejné financie, **otázky konkurencie medzi letiskami a regiónmi**, ktorým majú slúžiť, sú rovnako dôležité, ako **efektívne využívanie finančných prostriedkov**. Prognózy dopytu sú tak kľúčové pre investičné plány. Trhy s osobami cestujúcimi lietadlom sú vysoko dynamické a silno ovplyvňované regulačným prostredím. Trhy, ktoré boli deregulované, boli ovplyvnené rýchlym rastom kvôli znižovaniu cien, a vznikli tak nové, **nízkonákladové obchodné modely**. Liberalizácia taktiež stimulovala **reorganizáciu sieťových služieb**, a zamerala sa na dopyt niekoľkých centrálnych letísk. Dopyt po leteckých službách rastie tak rýchlo, ako aj príjmy, avšak trh nie je

homogénny, čo vyžaduje pochopenie pre hnacie motory každého trhu. Aktíva prechodu sú relatívne dlhodobé, a ich plánovanie tak musí rátať aj s rizikami vyplývajúcimi z tejto dynamiky. Táto publikácia poskytuje prehľad stavu techniky prognózovania dopytu letísk. Je zameraná hlavne na členenie rizikám dopytu, správanie pasažierov a neistotu, a pojednáva o zefektívnení analýz pri rozhodnutiach v oblasti plánovania.

http://www.oecd-ilibrary.org/transport/airport-demand-forecasting-for-long-term-planning_9789282108024-en.

Riadenie územného plánovania v Poľsku: Prípád Łódź

Governance of Land Use in Poland: The Case of Łódź

Łódź – tretie najväčšie mesto Poľska – sa pustil do viacerých **veľkých projektov, ktoré majú potenciál výrazne obnoviť ekonomiku mesta**. Po kolapse svojho tradičného spracovateľského priemyslu v neskorých 90-tych rokoch minulého storočia zažilo mesto Łódź obdobie hospodárskeho úpadku. Sled **investícií do infraštruktúry** a nový vývoj ovplyvňujú a menia v súčasnosti centrum mesta, a zároveň **zvyšujú jeho dopravnú prepojenosť**. **Koherentné postupy územného plánovania** v oblastiach, v ktorých žijú a pracujú obyvatelia mesta, budú kľúčovými pre mesto a jeho okolité komunity, v záujme vyvíjať sa sociálne, environmentálne a fiškálne udržateľným spôsobom. Táto **prípádová štúdia riadenia územného plánovania v meste Łódź** (a vo všeobecnosti v Poľsku) obsahuje mnoho sľubných postupov, ako aj poskytuje usmernenie, akým spôsobom dosiahnuť koherentnejšie a pevnejšie štruktúry riadenia a plánovacie systémy.

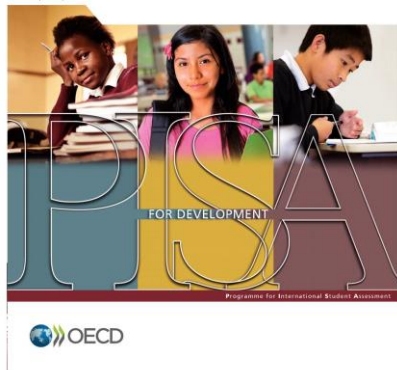
Publikácia je prvou zo série piatich prípadových štúdií o riadení územného rozvoja, ktoré budú zhrnuté v súhrnnej správe vydanéj OECD v roku 2017.

http://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/governance-of-land-use-in-poland_9789264260597-en.

Tvorenie účinného vzdelávania pre rozvoj: zber a dostupnosť dát v 6 krajinách programu PISA pre rozvoj

Making Education Count for Development: Data Collection and Availability in Six PISA for Development Countries

Publikácia skúma zhromažďovanie, dostupnosť a kvalitu údajov na systémovej úrovni a metaúdaje o vzdelaní v krajinách zúčastnených v programe „**PISA pre rozvoj**“: Kambodža, Ekvádor, Guatemala, Paraguaj, Senegal a Zambia. Tento projekt si kladie za cieľ v krajinách s nízkym príjmom zvýšiť mieru používania hodnotiacich nástrojov PISA pre monitorovanie pokroku smerujúceho k vnútroštátnym cieľom pre zlepšenie vzdelávania a pre analyzovanie faktorov týkajúcich sa výsledkov vzdelávania žiakov, so zameraním na chudobné a marginalizované skupiny obyvateľstva. Projekt tiež napomáha monitorovať pokrok smerujúci k medzinárodným cieľom v oblasti

vzdelávania, ktoré boli zadané v **Akčnom rámci o vzdelávaní 2030**, ktorý bol prijatý medzinárodným spoločenstvom v roku 2015 ako stratégia pre dosiahnutie Cielov udržateľného rozvoja (SDGs) vo vzdelaní. Správa analyzuje možnosti pre zlepšenie kvality, úplnosti a medzinárodnej porovnateľnosti dát v šiestich posudzovaných krajinách a poskytuje pohľad na prekonanie niektorých problémov, s ktorými sa stretávajú krajiny podieľajúce sa na programe „PISA pre rozvoj“ a ostatné krajiny so stredným a nízkym príjmom.

http://www.oecd-ilibrary.org/education/making-education-count-for-development_9789264255449-en

Fotografie publikácií, ak nie je uvedené inak, sú duševným vlastníctvom Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj.